

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/4 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Londyn, 2. Czerwca. — Z nowego Jorku donoszą pod dniem 23. Maja, że położenie państw północnych stanów bardzo jest krytyczne. Ludność zachodnia burzy się, w Wasyngtonie coraz więcej arestowań. Prezydent Lincoln zmienił wyrok na senatora Vallandighana, ma iść na wygnanie. — Jenerał unijny Grant pobił w dniu 16. Maja jenerała konfederackiego Pembestona pod Edwards Depot i zmusił go do odwrotu. Unioniści bombardowali port Hudson bez skutku.

Wiedeń, 2. Czerwca. — Jeneralna korespondencya austriacka twierdzi, że trudno o dowody na to, co podaje kolońska gazeta, jakoby Austria miała przystać na propozycyą mocarstw zachodnich o zawieszenie broni w Polsce.

Frankfurt nad Menem, 2. Czerwca. — L'Europe powiada, że komisya bundestagowa zda sprawę w dniach 14 względem sprawy holsztyńskiej. Większość komisji chce uchylić wniosek oldenburgski i postawić czterotygodniowy termin do ostatniego wezwania Danii, aby cofła patent z d. 30. Marca i ściśle dotrzymała ugody z lat 1851 i 1852. Na przypadek odmowy, ma nastąpić egzekucya.

Wiedeń, 2. Czerwca. — Donauzeitung objaśnia zajście w austriackim konsulacie w Walonie i twierdzi, że tam nie znaleziono broni, tylko dwa miechy prochu. Te miał podstępnie przemycić włoski emisaryusz do domu ajenta konsularnego austriackiego a potem go denuncyować. Agent konsularny wniósł o przetrząśnięcie jego domu. W skutek rozkazu telegrafem nadesłanego z Konstantynopola został arestowany agent na wolność wypuszczony.

Paryż, 3. Czerwca. — Dzisiejszy Monitor pisze: ze znanych 268 wyborów wymieniają 252 rządowych kandydatów. Wszędzie panowała spokojność podczas wyborów.

Berlin, 3. Czerwca. — Najj. Pan raczył nadać dyrektorowi ziemiańskiemu w Nowej Marchii baronowi von der Goltz w Kreitzig w powiecie Schievelbein, order orła czerwonego drugiej klasy z dębem liściem, astronomowi w Bilk Dr. Lutherowi order orła czerwonego 3 klasy na pętlicy.

Dzisiejszy Staatsanzeiger zamieszcza następujące najwyższe rozporządzenie, dotyczące zakazywania gazet i pism peryodycznych z d. 1. Czerwca 1863.

My WILHELM, z Bożej łaski król pruski rozporządzamy, na wniosek naszego ministerstwa stanu i na mocy artykułu 63 konstytucyi z d. 31. Stycznia 1850 r., co następuje:

§ 1. Władze administracyjne są upoważnione zakazywać czasowo lub trwale wychodzenie dalsze gazet krajowych lub pism peryodycznych z powodu trwałego, publicznej pomyślności szkodliwego stanowiska.

Szkodliwość publicznej pomyślności przyjąć należy, nietylko jeżeli pojedyncze artykuły przez własną osnowę dają powód do śledztwa karnego, ale jeszcze wówczas, kiedy całe stanowisko dziennika daje do poznania to usiłowanie lub w tym kierunku działa:

aby poszanowanie lub wierność dla króla podkopać,
pokój publiczny przez podburzanie należących do państwa przeciw sobie narażać,
urządzenia państwa, władze publiczne i ich rozporządzenia przez utrzymywanie zmyślonych lub nienawistnie przedstawionych faktów albo przez obelgi i urągania wystawiać na nienawiść lub pogardę,
do nieposłuszeństwa przeciw prawom lub rozporządzeniom zwierzchności podburzać,
bogobojność lub obyczajność podkopać,
nauki, urządzenia lub zwyczaje społeczeństwa kościoła chrześcijańskiego lub innej uznanej religii przez urąganie poniżać.

§ 2. Zakaz następuje po poprzednim dwukrotnym napomnieniu nakładcy, którego to dotyczy, przez walną uchwałę rejencyi, w której obwodzie gazeta lub pismo peryodyczne wychodzi.

§ 3. Jeżeli prezes rejencyi ma to przekonanie, że stanowisko gazety lub pisma peryodycznego ma charakter oznaczony § 1, ma nakładcy jego udzielić naprzód na piśmie ostrzeżenie poparte powodami. Jeżeli to i powtórne ostrzeżenie pozostanie bezskutecznem, natenczas może w przeciągu dwóch miesięcy po ostatnim przestrzeżeniu nastąpić w rejencyi postępowanie względem zakazania gazety lub pisma peryodycznego.

Jeżeli w przeciągu tego czasu nienastąpiło wprowadzenie sprawy, natenczas późniejsze wprowadzenie tejże wymaga powtórnego napomnienia.

§ 4. Prezes rejencyi w przypadku danym wyda rozporządzenie względem wyprowadzenia śledztwa i wskaże urzędnika, który zajmie się funkcją prokuratora.

Ostatni poda rejencyi pismo oskarżające.

Oskarżony (wydawca) przy udzieleniu mu na piśmie tego oskarżenia będzie zapożyczany na ustne postępowanie na posiedzenie walne, które prezes rejencyi wyznaczy. Przy tej czynności, która się ma odbyć na niepublicznem posiedzeniu, tudzież przy rozstrzygnięciu sprawy, ma być postąpionem wedle przepisu §§ 33—39 i 31 prawa dotyczącego przekroczeń służbowych urzędników nie będących sędziami z d. 21. Lipca 1852 (Zbiór praw str. 465). Postanowienie może tylko odrzucić skargę lub czasowo lub trwale zakazać dalsze wychodzenie gazety lub pisma peryodycznego.

§ 5. Przeciw postanowieniu rejencyi służy prokuratorowi, jakoteż nakładcy rekurs do ministerstwa stanu w przeciągu dni 10. W pierwszym przypadku pismo rekursowe prokuratora ma być udzielone nakładcy z terminem zawitym dni dziesięciu do odpowiedzi. Założenie rekursu nie wstrzymuje atoli wykonanie postanowienia rejencyi brzmiącego na trwały zakaz.

§ 6. Jeżeli z publicznych ogłoszeń lub z innych faktów notorycznych się pokaże, że zakazana gazeta lub pismo peryodyczne pod tem samym lub innym nazwiskiem ma dalej wychodzić, natenczas upoważnionym jest prezes rejencyi dotyczącej to przedsięwzięcie bez dalszego zakazać.

§ 7. Kto wbrew temu rozporządzeniu wydanemu, publicznie lub osobno udzielonemu sobie zakazowi sprzedaje gazetę lub pismo peryodyczne, wystawia lub procederowo rozdaje lub rozpowszechnia, za każdy numer wystawiony lub procederowo rozdany lub upowszechniony, za każdy zeszyt lub egzemplarz tegoż karą pieniężną od 10 do 100 tal. lub więzieniem od tygodnia do roku ukarany będzie.

Zastosowanie kar naznaczonych z kładnąd za upowszechnianie pism karogodnej osnowy nie jest wyłączone tem postanowieniem.

§ 8. W okręgu policyjnym Berlina i Charlettenburga funkcyje te w tem rozporządzeniu przekazane prezesom rejencyi sprawować będzie prezes policyi w Berlinie i odbywać się będzie postępowanie w prezydium policyi w Berlinie.

§ 9. Dzienniki zagraniczne mogą być dla trwałego, zagrażającego pomyślności państwa pruskiego stanowiska (§ 1) uchwałą ministerstwa stanu zakazane.

§ 10. Powyższe rozporządzenie nabiera z dniem dzisiejszym mocy obowiązującej. Na dowód stwierdzamy najwyższym Naszym podpisem i pieczęcią królewską.

Dan w Berlinie, dnia 1. Czerwca 1863.

(L. S.) WILHELM.

v. Bismark. v. Bodelschwingh. v. Roon. hr. v. Itzenplitz.
v. Mühler. hr. zur Lippe. v. Selchow. hr. zu Eulenburg.

Rozporządzenie to najwyższe poprzedza sprawozdanie ministerstwa do króla Jmci, w którym wyłożone są powody.

— Policya berlińska naznacza 200 talarów nagrody, kto odkryje pobyt asesora rejencyjnego Pannewitza, który w sobotę d. 23. Maja zniknął.

Królestwo Polskie.

Urzędowa moskiewska gazeta zamieszcza korespondencyą ze Smoleńska, wedle której panuje tam wielkie wzburzenie umysłów, ponieważ w okolicach tamecznych pokazały się hufce powstańców po 1000 lu-

dzi liczące. Zawezwano przeciw nim huzarów z gubernii twerskiej. Lubo Journal de Petersbourg zaprzecza powstaniu Smoleńszczyzny, jednakowoż muszą być powody dla których ogłoszono stan wojenny, jak o tem czytamy w urzędowym dzienniku witebskim, w powiatach dinaburskim, ryżańskim, łucyńskim, dryżyńskim, połockim, sebskim i lekselskim, gdzie powstańców mają sądzić wedle praw wojennych.

Warszawa, 26. Maja. — Posyłam szanownej redakcyi kilka ustępów listu z Rzymu, zajmujące dla nas obejmujące szczegóły, zaręczając zarazem za autentyczność podanych faktów.

»Rozesła się tu wieść, że rząd narodowy miał przysłać tu do Rzymu kogoś, czy to z kapłanów czy świeckich, upoważnionego do przedstawienia ojcu św. sprawy naszej, wykazania, że powstanie polskie jest zarazem narodowe i religijne, i tak silnie z tych dwóch uczuć ukształtowane i zjednoczone, że ich ani rozdzielić, ani dotknąć jednego nieobrażając drugiego, niepodobna. Nie ulega wątpliwości, że wysłannik taki rządu narodowego, najlepsze znalazłby tu przyjęcie. Wiele faktów i pism objaśniły już ojca świętego o dążnościach powstania polskiego i od tej chwili usposobienie jego dla sprawy naszej coraz lepsze, uczucia coraz serdeczniejsze.

Bieda, że dotąd komunikacja z Rzymem tak dla nas trudna; biskupi polscy powinni wszelkich dołożyć starań, aby jaknajdokładniej zawiadamiać ojca św. o wszystkim co się Polski i kościoła naszego dotyczy; przedstawić wiernie niesłychaną dzikość i okrucieństwo moskiewskiego najazdu, ucisk i srogie prześladowanie kościoła i duchowieństwa. Można się dziwić, jeśli długo Pius IX. nie miał prawdziwego o sprawie naszej pojęcia? Któż to mówił mu o niej: moskiewscy czynownicy, bigoci, bigotki i nareszcie... zmartwychwstańcy! — oj zle to były sprawozdania!

Obecnie rozmawiając z kilku księżmi polskimi, ojciec św. skarżył się na milczenie biskupów polskich, że go o sprawie naszej nie zawiadamiają, tłumaczył się, że z tego powodu nie mógł mówić o Polsce na ostatnim konsystorzu.

Wczoraj ojciec św. przyjmował znowu kilku kapłanów polskich, świeżo przybyłych z kraju. Audyencya trwała blisko godzinę.

Obecnie ojciec św. jest tak szczerze przychylny sprawie naszej, że bez wiedzy Antonnellego wydał wiele nowych postanowień. I tak nowemu nuncyuszowi swemu w Wiedniu, kardynałowi Lucca, wydał polecenie, aby przyjmował każdego kapłana przybywającego z Polski, i w obec rządu jako poddanego rzymskiego protegował, w razie żądania udzielał paszport do Rzymu, a nawet zaopatrywał w fundusz potrzebny na tę podróż. Tu w Rzymie, gdy ambasador Bach nie chciał wizować paszportów rzymskich tym z duchownych naszych, którzy nie mogą tu pozostać, wracając do Austrii, kwestya ta doniosła się do Watykanu i natychmiast Pius IX. rozkazał wezwać pana Bach, aby tej formalności nie odmawiał. Cywilnym nawet udało się tu dostać kilkakrotnie paszportów, wiadomo jak wielką jest powaga ich w Austrii, a to że mogą być i są wydawane, należy niemal do cudów, jakich nie wiele dzieje się na świecie.

Tyle było sporów w dziennikach, czy Pius IX. pisał własnoręczne listy za Polską do cesarzów: francuskiego i austriackiego; w istocie rzecz tak się miała. Bez wiedzy kardynała Antonnellego zredagowane i wyprawione zostały do nuncyuszów: francuskiego i austriackiego, w prywatnym gabinecie papieża ważne instrukcje, a własnoręczne dopiski Piusa IX. dały powód mniemaniu, że to były własnoręczne listy ojca św. do cesarzów. Instrukcje te oryginalnie były przedstawione obu monarchom, i stosując się do nich, obaj nuncjusze nieustannie polecają sprawę naszą cesarzom i ich rządowi.

W całych Włoszech panuje niezrównany zapał dla sprawy naszej, wszyscy spodziewają się wojny z Moskwą, a żołnierze o niczem innem nie mówią. Wczoraj mówiąc z jednym z rodaków naszych, minister Manabrea, wyraził się o wojnie, jakby o rzeczy mającej lada dzień nastąpić. Sam król jest jednym z najgorętszych zwolenników i przyjaciół Polski; widać szlachetny Wiktor Emanuel nie zapomina, że i w nim przez babkę polską krew płynie.

Warszawa, 30. Maja — Korespondent do Br. Żtg. podaje takie szczegóły o wyjeździe hr. Zygmunta Wielopolskiego, prezydenta miasta Warszawy, który z p. Halpertem i z lekarzem wyjechał za granicę. Powiadają, że jedzie do Szwajcaryi dla odbycia pojedynku z hr. Ksawerym Branicim, a choć o pojedynkach mających się dopiero odbyć, nie zwykło się publicznie rozprawiać, niniejszy przypadek należy do wyjątków, bo pan prezydent warszawski bardzo pilnie się starał, aby świat wiedział o jego pojedynkach, i wyzwania ogłaszał po gazetach. Otóż w wigilię wyjazdu 25. Maja otrzymał hr. Zygmunt na ratuszu przez kozaka list adresowany po rosyjsku, którym wzywał go bezimiennie naczelnik miasta Warszawy, aby co rychlej sprawił się z pojedynkiem albo z pojedynkami, bo komitetowi centralnemu pilno z wykonaniem wyroku zapadłego na p. prezydenta. Tegoż samego dnia p. Zygmunt załatwił formalności urzędowe, nocował w cytadeli, a nazajutrz 24. Maja raniutko na łodzi kanonierskiej uzbrojonej w dwa działa i pod eskortą wojskową puścił się Wisłą do Torunia. Fakt ten pokazuje dowodnie, że nawet Wielopolski musi słuchać rozkazów tajnego rządu narodowego.

Nikt już nie płaci podatków do kas rosyjskich, natomiast wszyscy skwapliwie składają ofiarę narodową. Żydzi, którzy ad vocem podatków nie bardzo dawniej bywali skorzy, płacą bez wyjątku chętnie sumy nieraz znaczne, stosownie do dochodów. W nowszych czasach nie słyszano, ażeby żyd jaki służył Moskalom za szpiega, owszem przeciwnie, bardzo wielkie usługi żydzi składają sprawie narodowej.

Bronisław Szware, któremu od grudnia więzionemu na cytadeli, 20. Maja odczytano wyrok skazujący go na szubienicę, na wstawienie się bardzo poważne zmieniono karę na 10 lat robót katorżnych.

Z Ukrainy i południowych prowincyi donoszą, że powstanie się wzmagają.

— Piszą do Br. Żtg. Włazarecie wojskowym łeczyckim leży kilku rannych powstańców; lekarz wojskowy rozkazał im powstawać na jego przybycie po moskiewsku: kiedy tego nie uczynili, wyrazami gburowatemi ich zelżył i kijami kazał przekonać, że słabość fizyczna nie uwalnia od słuchania moskiewskich przykazałów. Lekarz ten z rodu jest Polak; temci gorzej.

W Koniecpolu stali powstańcy; kiedy im doniesiono, że nadchodzą Moskale, wyszli z miasta. Moskale nie znalazłszy »buntowczyków« powiadają, jakoby byli ukryci po domach, i zaczynają domy podpalać. Przyłożono ogień do domu Niemca fabrykanta Genelego, ale ten oficera, także Niemca nakłonił, aby wstrzymał żołnierzy. Chciał ten pocziwy fabrykant ochronić także dom swego sąsiada, ale żołnierz strzelił do starca blisko siedemdziesięcioletniego i zabił na miejscu, a żołnierze moskiewscy już palili i plądrowali potem do woli. I to nazywa Dziennik Powszechny w języku urzędowym: »Miasto szturmem wzięto.«

— Biuletyny i raporty moskiewskie ogłaszane w dziennikach petersburskich a mianowicie w Inwalidzie przeszły już wszelkie granice bezwstydnego kłamstwa. I tak np. Inwalid porażkę Moskali pod Kobylanką w lubelskiem przez hufiec Jeziorańskiego 6. Maja — o której nie śmiał wspomnieć Dziennik Powszechny, zważając że ta porażka stała się tuż przy granicy galicyjskiej i była przez wiele ludzi widziana, — przemienia w wielkie zwycięstwo moskiewskie, twierdząc beczelnie że hufiec Jeziorańskiego był wówczas zupełnie rozbity i wparty do Galicyi i że wielkie zapasy broni, amunicyi i żywności zabrali Moskale. Taki kłamliwy raport o utarczce, w której odwrotowi Moskale po stracie do 400 ludzi, przypatrywało się sta widzów stojących na granicy galicyjskiej, jest nowym dowodem dla największych nawet stronników Moskwy, jak dopiero fałszywemi są raporty moskiewskie o potyczkach w głębi kraju stoczonych. Wprawdzie już dawniejsze równie kłamliwe raporty moskiewskie o walkach, mordach i wypadkach tuż nad granicą zaszyły w obec tysięcy bezstronnych świadków, jak np. przytoczony przez nas dawniej raport moskiewski o rzezi w Tomaszowie w lubelskiem, o mordach w Miechowie itd. wreszcie owo ohydne doniesienie w Dzienniku Powszechnym o proskrypcyi w Warszawie, twierdzące, że młodzież warszawska z radością szła w szeregi moskiewskie, — zniszczyły u wszystkich bezstronnych ludzi resztkę wiary w doniesienia moskiewskie, jeżeli jakkolwiek jeszcze istniała w obec znanej od lat tylu i w przysłowie prawie zamienionej kłamliwości raportów moskiewskich, według których armia moskiewska w najkrwawszych bitwach często jednego a najwięcej kilkunastu traci żołnierzy, a nigdy jeszcze porażki nie doznała.

Jako wzór kłamstwa może także służyć raport moskiewski ogłoszony w Inwalidzie o utarczce 4. Maja pod Boryą, gdzie Czachowski rozbił zupełnie oddział majora Klewcowy, który tam zginął, a Moskale uciekali aż ku Ostrowcowi. Otóż Inwalid i tu nawet głosi zwycięstwo moskiewskie, a nie zważając na kierunek pościgu, twierdzi, że to Moskale ścigali Czachowskiego aż do Ostrowca. Wytlumaczysz w ten sposób ucieczkę Moskali do Ostrowca, iż ścigali w tamtą stronę — wiatr po polu, ciekawi byłibyśmy, jakby Inwalid objaśnił nam depeszę moskiewską, w której uciekający z resztkami pobitych Moskali sztab-kapitan wzywa o pomoc dowódcę pierwszego batalionu halickiego piechotnego pułku. Depesza ta przejęta przez Czachowskiego, a niedawno pocztą w oryginale nam nadesłana, brzmi jak następuje w dosłownem tłumaczeniu: »Banda buntowników ściga nasze wojsko; wielu już nam ubiła, ubiła i majora Klewcowy; a prosimy śpiesznie o pomoc.«

Z telegramów moskiewskich z Wilna zamieszczonych w Inwalidzie z 20. Maja a datowanych z Wilna 19. Maja, dowiadujemy się o kilku świeżych potyczkach na Litwie. Mianowicie, iż podpułkownik moskiewski Puszkina dowodzący dwoma kompaniami pułku narewskiego i pół szwadronem dragonów moskiewskich, bił się z hufcem polskim 200 ludzi liczącym w lasach Legska (?), w gubernii wileńskiej, a depesza moskiewska nie wspomina kiedy, w dniu 16. Maja pułkownik moskiewski Półtoracki z dwoma kompaniami grenadierów gwardyi i pół szwadronem kozaków gwardyi atakował hufiec polski pod Mińczami w gubernii kowieńskiej w powiecie nowo-aleksandrowskim blisko stacyi kolei żelaznej Dukcze. Co do rezultatu obu utarczek, naturalnie telegramy moskiewskie przypisują sobie zwycięstwo boć jeszcze od stu lat Moskale nie ponieśli żadnej klęski sądząc z ich raportów.

Francya.

Paryż, 31. Maja. — Dziś się rozpoczynają wybory. Jak wczoraj czytano na murach paryskich, tak dziś czytamy w Monitorze manifest wyborczy prefekta Sekwany do wyborców departamentu. Prefekt Hausman powiada, że koalicya z resztek rojalistów i republikanów należącego do parlamentarnego rządu chce wyprzeć postępców cesarskich. Kto głosować będzie za nimi, ten okaże się reakcjonistą. Powiada w końcu: Mieszkańcy Paryża, czy to posiadający grunta lub renty, przemysłowcy lub kupcy, robotnicy lub przedsiębiorcy czyliż nieprzypomnieliście czasu, gdzie ulice wasze nie były bezpieczne, gdzie cudzoziemiec z bojaźnią wchodził do waszego miasta, które osławiło się w Europie powracającami niespokojnościami, a jeżeli było spokojno, to znów przestrasz ogarniał wskutek powtarzających się przesileni ministerjalnych, wszystkie wartości spadały a pracy nie było po warsztatach? Wówczas śliczny był czas do zapasów mówniczych, ale zapowiedź jednej mowy, była wstanie wstrzymać bieg handlu na dni 14. Czyliż załujecie tego czasu? Jeżeli tak, to głosujcie za wielkimi mówcami i starajcie się zatamować bieg czasu, który pędzi od czczych słów do czynów. Jeżeli zaś oceniacie że lat 12, któreście przepędzili pod tarczą cesarską, jak zasługują itd., przeto strzeżcie się naruszyć ten rząd, który tę ciszą pełną czynów sprowadził. Miejcie zaufanie co cesarza i jego rządu.

— Wszystkie dzienniki dziś są zapełnione artykułami napędzającymi do wyborów. *Constitutionnel* umieścił dziś aż 7 artykułów wyborczych. *Ministryalna Nation* codziennie rozdała 80,000 egzemplarzy swego dziennika, chociaż tylko ma 1000 prenumeratorów.

— Stanowczy dzień wyborów nie jutro, ale pojutrze to jest 1. Czerwca przypada. Wielu członków opozycji dopiero na ostatku dadzą swe głosy, ponieważ się obawiają, aby przez noc nieuległa urna jakowej manipulacji. Równie oponują przeciw rozporządzeniu ministra, aby przeliczanie z urn nastąpiło dopiero w d. 2. Czerwca. Przeciw temu oświadcza się wielu prawników, gdyż przeliczanie nazajutrz po złożeniu głosów ulega podejrzeniom.

— Puebla zacięcie się trzyma, Francuzów wiele ginie przy zdobywaniu kamienie, których lud i wojsko broni jak w Saragocie. Ztąd widać, że rząd francuski pomylił się, poczytując rząd Juareza za niepopularny w Meksyku.

Paryż, 1. Czerwca. — We wszystkich okręgach departamentu Sekwany z wyjątkiem 6., gdzie nie było większości absolutnej, zostali wybrani kandydaci opozycji. W pierwszym okręgu zwyciężył Havin redaktor *Siecla* przeciw rządowemu kandydatowi, w drugim okręgu Thiers, 11,112 głosów przeciw Dewinkowi, który miał 9857. W trzecim okręgu zwyciężył Ollivier głosami 18,151, kandydat rządowy Varin miał tylko 9957. W czwartym okręgu wyborczym miał Picard 17,046 głosów, rządowy kandydat generał Perrot tylko 6487. W piątym okręgu Jules Favre 17,396 głosów, rządowy kand. mer. Levy 7552 głosy. W szóstym okręgu, gdzie jeszcze raz wybór się odbędzie, Guerolt redaktor *Opinion National* 11,110, kandydat rządowy Fouché Lepelletier 9525. W siódmym okręgu Durimon przeciw kandydatowi rządowemu Say. W ósmym okręgu Simon przeciw kand. rządowemu Koenigwarterowi i w dziewiątym okręgu Pelletan przeciw rządowemu kandydatowi byłemu merowi Picard. Montalembert przepadł.

— Jak się zdaje padnie ofiarą złego pokierowania, albo raczej złego wypadku wyborów Persigny. Ustąpi z ministerstwa i uda się do Londynu na swoją posadę, co stać ma w związku z coraz groźniejszym usposobieniem wojennym w sprawie polskiej. Jak się zdaje ustąpienie Persignego pociągnie za sobą liberalniejszy system rządu. Mówią że po nim nastąpi albo Billault albo Boinvilliers od niejakiego czasu faworyt cesarski, który niema skompromitowanej przeszłości, a jest prezesem jednej sekcji w radzie stanu. Boinvilliers rady często zasięgał cesarz w ostatnich czasach.

— Memorial diplomatique w ostatnim swym numerze następnie potwierdza przesłanie własnoręcznego listu przez ojca św. do cesarza Aleksandra II w sprawie katolickich poddanych, zostających pod berłem rosyjskim:

»Köln. Ztg donosi, że papież przesłał carowi list własnoręczny, bardzo nagły w sprawie katolickich jego poddanych. Wiadomość ta zupełnie jest autentyczną. Według otrzymanych przez nas doniesień, list ojca św. z daty 16. Kwietnia wręczony został księciu Górczakowowi w kilka dni po notach trzech mocarstw za pośrednictwem austriackiego chargé d'affaires, gdyż ojciec św. niema jak wiadomo urzędowego reprezentanta przy dworze rosyjskim.

Jezeli dobrze zawiadomieni jesteśmy, Pius IX mówi w liście tym obszernie umotywowanym, że w obec rozzdzierającego widoku, jaki dziś przedstawia Polska, uchybiłby swym najświętszym obowiązkom, gdyby jako ojciec wielkiej rodziny chrześcijańskiej, nie podniósł głosu za dziećmi swemi pogrążonymi w najgłębszej boleści i narażonymi na wszelkie klęski, jakie sprowadza wojna. Jestto dlań tem nieuchronniejszą powinnością, iż nieszczęścia które gnębią dziś ten lud nieszczęśliwy, przypisać tylko można samemu rządowi rosyjskiemu, który nigdy nie dotrzymywał przyrzeczeń, do których go zniewoliły traktaty. Idąc przeto za przykładem czcigodnego poprzednika swego Grzegorza XVI, który na tajemnym konsystorzu w d. 20. Lipca 1840 r. miał doś. Zgromadzenia alocucję bardzo dobitną o haniebnym prześladowaniu, jakiego doznawał wtedy kościół polski, ojciec św. przypomina carowi konkordat z r. 1847, którego przepisy nie były nigdy szanowane. J. Świętobliwość odwołuje się w końcu do uczuć ludzkości, sprawiedliwości i łaskawości cesarza Aleksandra, zaklinając go aby powrócił wreszcie katolikom polskim swobodę religii i wiary, co za jedyny uważa środek uśmierzenia obecnych zamieszek, powstrzymania rozlewu krwi i przyprawienia do skutku pojednania pomiędzy Polakami i rządem rosyjskim.

(Kor. Cz.) »Dzień Wniebowstąpienia, był dniem błogosławionego uczucia dla Polaków znajdujących się na nabożeństwie polskim w kościele Wniebowzięcia (de l'Assomption).

Po uroczystej mszy św., ksiądz Jełowicki, wstąpiwszy na kazalnicę, przypominał słuchaczom tajemnicę Wniebowstąpienia, łączącą w sobie wszystkie zwycięstwa Chrystusa Pana, i wszystkie nadzieje nasze. A opierając się na onem wielkiem słowie św. Jana Złotoustego: »Gdzie głowa, tam i członki; gdzie początek tam i koniec:« rozwinął obraz wciąż trwającego Wniebowstąpienia, wszystkich z kolei członków Chrystusowych, w nieprzerwanej procesji patryarchów, proroków, apostołów, męczenników, niewiniątek, wyznawców i dziewic, wciąż idących za Chrystusem Panem, przez wszystkie pokolenia, aż do skończenia świata, aż do wypełnienia liczby wybranych; to jest, aż do wejścia w niebiosa wszystkich członków onego ciała mistycznego, którego głową jest Chrystus, a wszyscy wybrani członkami.

A obracając się ku Polsce, kaznodzieja zawołał: »Patrzcie tam ku ziemi naszej, a ujrzycie bracie naszą i siostry, cisnące się tłumnie do onych wniebowstępujących chorów. Czyż ci wszyscy, którzy tam cierpią i giną za wiarę i ojczyznę, z imieniem Jezus i Marya na ustach i w sercu; czyż oni wszyscy nie przechodzą tem samem pod chorągwie dziewic i męczenników, do onej tryumfalnej i tryumfującej procesji; do której wzywa nas wszystkich Jezus Chrystus, wódz nasz, błogosławieństwem swoim;

które idąc w niebo, spuścił na uczenie swoje na ziemi, aby trwało nad wszystkimi narody, aż do skończenia pokoleń?»

»Czyż w tejże chwili, gdy wam o tem mówię, księża tam nasi, nie wskazują walczącym naszym tegoż błogosławieństwa, unoszącego się po nad ich głowami, i wzywającego do męstwa w boju, do męstwa aż do końca: Usque in finem? Prawda, że wojna okrutna wyludnia dziś Polskę; ależ i to prawda, że zaludnia niebo. A na cóż innego Polska, to królestwo Maryi, na cóż innego Polska jest stworzona? Zaprawdę, zaprawdę, dopóki Polska nie przestanie być matką świętych, dopóty nie zginie! Naprzód więc, naprzód — śmiało i wesoło; Wniebowstąpienie w końcu każdego z nas czeka!»

Wzruszenie słuchaczy wciąż rosło; zwłaszcza gdy kaznodzieja przypominał, że Bóg miłosierny, dla pocieszenia i umocnienia naszego, postawił w tym roku święto Wniebowstąpienia, tuż po dniu kończącym czas nikczemnej a groźnej amnestyi; po którym to czasie potrzeba nam podwojenia w męstwie i nadziei.

W końcu wzruszenie wszystkich aż do łez wezbrało; gdy kaznodzieja okazując list Piusa IXgo tejże godziny odebrany, a niosący nam błogosławieństwo Ojca św. zawołał:

»Czyż w onej widomej ręce Namiestnika Chrystusowego, nie widzicie niewidomej ręki nam błogosławiającej samegoż Chrystusa?»

Na te słowa, wszyscy jednym poruszeniem zeswyc miejsc powstał; by z bijącym sercem; i ze wciąż najgłębszą, wysłuchać tego, co im niesło serce Piusa IX. Skoro kaznodzieja czytania listu papieskiego dokonał, wszyscy jednomyślnie padli na kolana. A kaznodzieja, unosząc po nad ich głowami list on błogosławiony i błogosławiający, zlał na nich pełne łask najprzedniejszych, apostolskie błogosławieństwo.

Umieszczamy ten list papieski; a iżby całą ważność jego wykazać, poprzedzamy go listem pisanym do Piusa IX. w imieniu Polaków znajdujących się w Paryżu, przez ks. Aleksandra Jełowickiego.

Ojciec Święty!

Bóg w nieskończonym miłosierdziu dozwala mi, jeszcze po raz nowy, złożyć u Nóg Świętobliwości Waszej, ofiarę grosza Piotrowego, od Polaków powierzonych mej służbie.

Załączone tu pięć tysięcy franków, są owocem dwóch składek, odbytych wespół tychże Polaków w Kościele misyi naszej polskiej w Paryżu.

Pierwsza dokonana w dzień Nowego Roku, była powitaniem błogiej 1000-letniej rocznicy wprowadzenia Sw. Wiary Katolickiej w dzielnicę Polski. A pobożności naszej się zdaje, że takim uroczystym aktem wiary wysłużyliśmy co nieco tę wielką łaskę, że zaraz w początku roku niniejszego, Bóg litościwy dał nam wznowić walkę świętą za Wiarę i Ojczyznę, przeciw najzjadliwszym nieprzyjaciółom Kościoła i Polski.

Drugą składkę uczyniliśmy w Niedzielę Palmową; w myśli, aczemy odarci sami, rzucenia pod stopy idącego ku nam Zbawiciela, ostatnich szat naszych, niosąc pokorną ofiarę do Nóg Namiestnika Jego, a Króla i Ojca nad wszystkie, narodów wszystkich. I mamy nadzieję, że tym aktem oddania się, uczczenia i miłości, wysłużymy u Boga łaskę najpożądniejszą, wytrwania wiernie w synostwie Kościoła, i zwalczania pokus rozpaczliwych bijących na nas, i ze strony zdrańców okrucieństwa nieprzyjaciół, i ze strony ociągania się samychże przyjaciół.

Wśród prób tych ciężkich, które dzięki Bogu, zamiast zachwiania ufności naszej w Boga, owszem ją wzmagają, uciekamy się co prędzej do Ciebie, Ojciec Święty, o niezwalczoną a zawsze zwycięską pomoc błogosławieństwa Twojego. Wiemy bowiem, że wszystko co serce Boże i Matki Bożej a Królowej naszej zgottało nam dobroci i miłosierdzia, wszystko to w Twojem złożone jest sercu.

Przetoć Ojciec Święty, nieprzestawaj skłaniać ku nam ojcowskiego wejrzenia Twojego; nieprzestawaj modlić się za nami; nieprzestawaj błogosławić nam jako Namiestnik Tego, który jest sprawcą żywota i następnych wieków; a Polska, — mamy niezachwianą nadzieję — Polska niebawem spełni zmartwychwstanie, na żywot jak dawniej spokojny, i szczęśny w służbie Boga i Kościoła Jego.

Do Nóg Twoich upadając, i z najgłębszym uczuciem je całując jestem na zawsze, Ojciec Święty Waszej Świętobliwości, najoddanyszym synem i najposłusznyszczym sługą w Jezusie Chrystusie.

Ksiądz Aleksander Jełowicki,
przełożony Misji Polskiej w Paryżu.

W Wielki piątek, 1863 r.

Paryż 12 rue Duphot.

DILECTO FILIO
PRESBYTERO ALEXANDRO JELOWICKI
Lutetiam Parisiorum.
Pius P. P. IX.

Dilecte Fili salutem et Apostolicam Benedictionem. Grato libentique animo accipimus literarum Tuarum obsequia, et oblationes adjectas, quas nomine Catholicorum e Polonia in ista praeclara Urbe degentium ad Nos transmittendae curasti. Confidimus porro fore ut, zelo et diligentia Tua, ii omnes, quos curae Tua concretos esse scribis, ita virtutum omnium exemplar exhibeant, prout fidei et devotionis in hanc Apostolicam Sedem exemplar egregium praeberunt. Adprecantes denique Deum totius consolationis, ut dulcedine gratiae suae Tuum eorumque animum repleat, Apostolicam Benedictionem, quam flagitas, Tibi, et fidelibus, quorum curam geris, quique similis pietatis officii fuere participes peramanter impertimur.

Datum Romae apud S. Petrum die 2. Maii 1863. Pontificatus Nostri Anno XVII.

Pius P. P. IX.

(Do ukochanego Syna księdza Aleksandra Jełowickiego w Paryżu. Pius IX. Papież. Ukochany Synu! pozdrowienie i błogosławieństwo apostolskie! Wdzięcznem i uprzejmem sercem przyjęliśmy hołd twego listu i załączone dary, które za staraniem twojem w imieniu katolików polskich w tem znakomitem mieście mieszkających, przesłane nam zostały. Mamy nadzieję, że przez gorliwość i pieczołowitość twoją ci wszyscy, którzy jak

piszesz powierzyli się twojej opiece, staną się równie wzorem wszystkich cnót, jak dotąd wiary swej i miłości ku tej stolicy św. świetne dawali przykłady. Prosząc więc Boga wszelakiej pociechy, aby słodyczą swej łaski twoje i ich serce napełnił, apostołskie błogosławieństwo, o które błagasz, tobie i wiernym pod twoją opieką zostającym i podzielałym tej miłości obowiązkiem, najmiłościwiej udzielamy. Dan w Rzymie u Świętego Piotra dnia 2. Maja 1863, Papiestwa naszego XVII. r. (podp.) Pius IX. Papież.)

Włochy.

W dniu 25 b. m. otworzył król Wiktor Emanuel osobiście sesję parlamentu na rok 1863 następującą mową tronową, której treść podałyśmy według telegramu z Turynu:

»Panowie senatorowie, panowie deputowani!

Otwierając tę nową sesję, jako król Włoski, miło mi podziękować wam za to coście uczynili przez ciąg przeszło dwuletniego peryodu.

Umocniliście prawa narodu do zupełnej jego jedności, prawa te będę umiał nienaruszone utrzymać.

Rozpoczynaliście wasze parlamentarne, gdy opatrność pozbawiła nas znakomitego człowieka, który mi tak silnie dopomagał w trudnym dziele naszego odrodzenia.

Całe Włochy podzielały boleść, jakiej z tego powodu doznałem.

Większa część mocarstw uznała nowe Królestwo. Głos nasz dojdzie do nich dla tryumfu sprawiedliwości i obrony zasad wolności i narodowości.

Małżeństwo córki mojej z królem portugalskim, uświęcając pożyteczny sojusz pomiędzy dwoma wolnymi państwami, dowiódł mi jak zawsze, że radość mojej rodziny jest zarazem radością narodu.

Traktaty handlowe zawarte zostaną z Anglią i Holandją. Tom sposobem wzrastają przez wspólność interesów pomiędzy ludami, przyjazne stosunki rządów.

Przed dwoma laty organizowali się około pełnej chwały armii podalpejskiej, żołnierze nowych naszych prowincyj. Dziś dumni jesteśmy z armii włoskiej, równie świetnej walecznością, jak silnej karnością.

Marynarka bogata w tyle dobrych żywiołów, około której rozwoju łożyliście starania, w postępie swym sprostą armii. Jest mojem najgorętszym życzeniem, aby naród mógł liczyć z pewnością na siłę swego własnego oręża i aby Europa go uznała.

Wolność przynosi ze wszech stron naturalne rezultaty: porządek i pomyślność. Jeżeli w niektórych prowincjach bezpieczeństwo potrzebuje skutecznych środków, rząd mój niezaniebda tego najwyższego obowiązku. Gwardye narodowe, które już dobrze zasłużyły się ojczyźnie, przyczynia się do tego swą gorliwością. W tym samym celu Francja gotowa jest przedsięwziąć wraz z nami kroki wojskowe, których uznają stosowność.

We wszystkich prowincjach Królestwa roboty publicznie czynnie są prowadzone. Kolej żelazna przechodzi już Tronto, wkrótce wszystkie części Włoch już połączone uczuciem, złączą się jeszcze łańcami komunikacyami.

Waszem najnaglejsem zadaniem ujednolajnienie ustaw Królestwa obok popierania równoczesnego rozwoju wszelkich sił miejscowy. Polecam szczególnie pieczołowitości parlamentu rozporządzenia odnoszące się do reorganizacji finansów. Kapitały europejskie na wezwanie nasze z zaufaniem powierzył się nowemu porządkowi rzeczy. Jest z naszej strony długiem honoru odpowiedzieć na to gotowością naszą nakładania sobie potrzebnych ofiar.

Panowie senatorowie, panowie deputowani!

Wzmocnić wolność podstawą statutu i przez wolność zdobyć niepodległość, zupełną jedność ojczyzny, Oto jest cel, któremu poświęciliśmy

życie nasze. Aby go osiągnąć, zgoda, mądrość i energia zarówno są potrzebne.

Włochy dowiodły, że w najwyższym stopniu posiadają te przymioty. Jeżeli z tej drogi nie zejda, żadna siła nie zdoła zburzyć gmachu, któryśmy wynieśli, i z zupełnem bezpieczeństwem i wiarą przyspieszam życzeniem mem chwilę spełnienia losów Włoch.»

Kronika miejscowa.

Naczelny prezes W. Ks. Poznańskiego, pan Horn, znajdował się od 23. Maja w Bydgoszczy i okolicy, przez 6 dni zwiędział różne gmachy i zakłady rządowe i miejskie, potem miasteczka Fordon, Koronowo, okolicę Powiśla itd., w celu poznania obwodu regencyjnego bydgoskiego. Bromb. Ztg. zaręcza, iż wieści o odstawce p. Horna zupełnie fałszywe, co sam miał wypowiedzieć z dodatkiem, że sam też nie podał się do dymisji.

Wągrowiec, 1. Czerwca. — Przed wydziałem kryminalnym tutejszego sądu powiatowego, toczyła się dzisiaj sprawa przeciwko panom: Dziembowskiemu z Kłudzina, Winc. Urbanowskiemu z Miłostawiec, oskarżonym o bezprawne tworzenie zbrojnych hufców; Piskorskiemu, rządcy, Rożonowskiemu, ogrodnemu z Kłudzina, o udział w tychże hufcach, a Liskiemu, rządcy z Roszkowa, o przygotowanie broni dla nich. Przeciwno panu Dziembowskiemu postępowano zaocznie, obecnym zaś obwinionym bronił p. mecenas Galon bardzo zręcznie i przekonywająco, w obec licznej audytorium. Prokurator Rufmann z Szubina, który w ustnym swoim wywodzie się zarzekał, że tylko z czysto prawnego stanowiska na tę sprawę pogląda, wniósł o bardzo surową na oskarżonych karę, bo na pp. Dziembowskiego i Urbanowskiego rok cały więzienia, na dwóch innych 6 tygodni a na Liskiego 2 tygodnie. Sąd zawyrokował na p. Dziembowskiego 3 miesiące, na Liskiego 6 dni a na resztę oskarżonych po 3 tygodnie. Pan Urbanowski i Piskorski w śledztwie przygotowawczem już blisko 3 tygod. przesiedzieli. D. P.

Przybyli do Poznania dnia 3. Czerwca.

BAZAR: hr. Sierakowski z Waplewa, prob. Ostrowicz z Błociszewa, Stanisławscy z Warszawy.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Wötzel, Arnold i Lechler z Lipska, Spinola z Rhedy, Holländer z Wrocławia, Lindemann z Berlina, Pietzsch z Drezna, Fischberg z Akwizgranu, Speritz z Szczecina, Kinder z Schwedt, Vrier z Kościana.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Schmidt z Samocina, Stumpf z Głogowa, Mischke z Runowa, Wenig z Kempitz, Sudan z wielk. Ketten, Schmidt z wielk. Trensen, Kuttner z Nowogomostu, Gehring z Szakassa, Serno z Bydgoszczy, Radke z Margonina, Dr. Altmann z Odalanowa, Oelze z Wschowy, Lanheinrich z Świętajna, Schöllner z Wroniek, Borack i Schulz Rogoźna, Steinecke z Waldenbura, Kunde z Bremy, Malat z Lipska, Hedemann z Pniew, Lautenbach z Wörlitz, Vogelsang z Bitterfeldu.

HOTEL DU NORD: hr. Bniński z Ćmachowa, Gorzeński z Smielowa, Kościelska z Szarcel, Jankowski z Wysokocza, Molinek z Rydzyny.

POD CZARNYM ORŁEM: Sandow z Choszcza, Wągrowiecy z Szczytnik. Wisliceny z Konarskiego.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Gabriely z Berlina, Schüler z Naumburga, Prillwitz z Wrocławia, Thomsen z Wismaru, Rogalinski z Cerekwicy, Sulerzycki z Nowejwsi, Dallinge z Gadowa, Sulerzycki z Chomiąży.

HOTEL PARYSKI: Skórzewski z Komorza, Kosmowski z Ruszkowa, Bukowski z Srody, Dabinski z Taharandu.

HOTEL BERLŃSKI: Grützmacher z Skoków, Stolle z Obornik, Hase z Greiffenburga w Pomeranii, Förster z Güntersdorfu, Kirsten z Berlina, Hoffmeyer z Złotnik, Frost, Hille i Habech z Grodziska, Zychlinski z Slachcina, Danysz z Wroniek, Hardenack z Lubowic.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Buschke z Działdowa, Caro z Lidzbarka, Guttman z Grodziska, Schrimmer z Gniezna, Manasse z Obrzycka, Alexander, Friedmann i Alexander z Zaniemyśla, Klakow z Guszt. Olendrow, Jaroczyński z Pleszewa, Cohn z Lindenwerderu, Bergas z Grodziska.

HOTEL EICHBORNA: Basch z Zgorzelic, Lenz z Szczecina, Remak i Cohn z Wrocławia, Wolffsohn z Lwówka, Brodda z Obrzycka, Glass z Grodziska, Schreiber i Reissner z Sremu, Joel z Konina, Cohnstädt z Leszna, Cohnstädt z Oleśnicy, Brodda z Obrzycka.

Targ na wełnę.

W dniach 12. i 13. b. m. odbywa się w Poznaniu targ na wełnę. Ponieważ przed temiż dniami targ nie ma się zacząć, nie wolno więc przed 12. b. m. ustawiać wozów z wełną i wykładać takowych na przeznaczonych na to ulicach i placach. Także i wagi na wełnę dopero w oznaczonych dniach o godzinie 4ej z rana otwarte będą.

Radzi się więc panom mającym wełnę na sprzedaż, ażeby nie rychlej tutaj przybyli ze swemi wełnami; aby z jednej strony utrzymać dla wszystkich interesowanych równie potrzebny porządek targu na wełnę, z drugiej zaś strony uniknąć niepotrzebne koszty.

Targ tygodniowy w piątek dnia 12. b. m. odbywa się na placu bernardyńskim.

W dwóch dniach targu na wełnę składać i rąbać drzewo opałowe, wkładać na wóz i składać, materiały budowlane, gruzu i t. p. na starym Rynku i przeznaczonych do składania wełny ulicach zakazano.

Poznań, dnia 2. Czerwca 1863.

Król. Prezes Policyi
v. Baerensprung.

Słomę sprzedaje Dom. Górtatowo pod Swarzędzem.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 2. Czerwca 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) z początku sła-

bo, w końcu dobrze. Wypowiedziano 150 wępli. Na Czerwiec 39¹/₁₂ pł. list. i pien., na Czerwiec Lipiec 39¹/₁₂ pł. list. i pien., na Lipiec Sierpień 40¹/₁₂ pł., na Sierpień Wrzesień 40¹/₁₂ pł., na Wrzesień Paźdz. 40³/₄ list. 2/3 pien., na Paźdz. Listopad 40¹/₂ list. pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa bez zmiany. Wypowiedziano 18,000 kwart. Na Czerwiec 14¹/₁₂—1/24 pł., na Lipiec 14³/₈ list. 1/3 pien., na Sierpień 14³/₄ list. 2/3 pien., na Wrzesień 14³/₈ list. i pien., na Paźdz. 14²/₃ list. 1/2 pien., na Listopad 14¹/₄ list. 1/6 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 2. Czerwca.

Pszenica 57—70 tal.
Zyto na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 45³/₈ do 45 tal., na Lipiec Sierpień 45⁷/₈—46—45³/₄ tal., na Wrzesień Paźdz. 47³/₄ tal.
Jęczmień wielki i mały 32—39 tal.
Groch do gotowania 46—50 tal.
Groch na pastwę 43—46 tal.
Olój rzepiowy na Czerwiec 14¹/₈ tal., na Wrzesień Paźdz. 13³/₈—3/4 tal.
Olój lniany 15³/₄ tal.

Okowita na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 15¹/₆ do 1/12 tal., na Lipiec Sierpień 15¹/₁₂—1/3 tal., na Sierpień Wrzesień 15²/₃ tal., na Wrzesień Paźdz. 15¹/₈ tal., na Paźdz. Listopad 15¹/₁₂—1/2 tal.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 3. Czerwca 1863 r.			
	od tal.	do sgr.	od fn.	do sgr.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2 16	3 2	18 9	
Pszonicy średniej	2 12	6 2	15 —	
Pszonicy ordynaryjnej	2 7	6 2	10 —	
Zyta przedniego, szefel	1 20	—	1 21	3
Zyta lżejszego	1 17	6 1	18 9	
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—
Owsa, szefel	— 29	—	1 2	6
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—
Grochu na pastwę	1 17	6 1	18 9	
Rzep zimowy	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—
Tatarki, szefel	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—
Ziemiaków, szefel	— 13	—	—	14
Masła, garniec	1 25	—	2 5	
Siana, centnar	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—
Olaju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

	Tal.	Sgr.	F.	do Tal.	Sgr.	F.
Dnia 2. Czerwca	13 27	6	do	14 2	6	
" 3. "	13 27	6	"	14 2	6	

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.